

Gasilci se bodo selili

Občni zbor GD Ljubljana-Bežigrad

Gasilsko društvo Ljubljana-Bežigrad je imelo v sredo 15. aprila 1970 svoj redni letni občni zbor. Da so z občinim zborom zakasnili do srede aprila, je vzrok njihov nejasni položaj obstoja gasilske organizacije na tem področju.

Znano je, da gasilsko društvo Ljubljana-Bežigrad domuje v lesenem provizoriju, ki je pred vojno služil sokolski telovadnici. Dom je bil namreč last takratnega Sokola II Ljubljana. Med vojno je služil za hlev okupatorjevih konj. Po vojni so ga dobili v last bežigrajski gasilci, ki so ga toliko preurečili, da jim je za njihove namene služil prav do današnjih dni.

Ta dom je bil eden najslabših gasilskih domov v Sloveniji. Zaradi takega doma je gasilsko društvo Ljubljana-Bežigrad pričelo stagnirati. Člani so pričeli počasi zgubljati veselje do dela v takem domu in so se vedno bolj odtujevali gasilski organizaciji. Sedaj je prišla rešitev, dom je že ocenjen in so zanj tudi že prejeli denar, ker ga bodo v kratkem porušili. Na tem mestu bodo

njihovih članov bo iz vrst zaposlenih na Gospodarskem razstavišču.

Gasilsko društvo Bežigrad je bilo ustanovljeno leta 1931 in se je takrat imenovalo Gasilsko društvo Ljubljana-severni del. Prvotno so bili kot najemnik na Tavčarjevi žagi poleg sedanje Aste (bivše kavarne Majcen). Leta 1933 so si zgradili v Valjuni ulici svoj skromni domek. Nabavili so si tudi gasilsko orodje in motorno brizgalno, ki so jo med vojno italijanski okupatorji odpejali v notranost Italije. Po vojni so jo naši ljudje tam odkrili in jo pripeljali nazaj. Društvo je dočakalo konec vojne z pomanjkljivim gasilskim orodjem in brez gasilskega doma. Lotili so se obnove. Začasno bivališče so našli v vojaškem arzenalu. Od tam so se za nekaj časa preselili v majhno shrambo na dvorišču gostine Kačič. Leta 1946 so dobili v last ta sokolski dom. Društvo bo drugo leto praznovalo 40. letnico. Do tega časa upajo, da se bodo dokončno zopet postavili na trdne noge.

Na občnem so kritično ocenili svoje delo in sprejeli vrsto pomembnih odločitev za njihov nadaljni obstoj. Med drugim so sklenili, da bodo pregledali celotni inventar in odpisali vse, kar je nerabnega. V nove prostore hočejo priti s popolnoma urejenimi napravami. Posebnost njihovega dela bo podvojiti število članov in vpeljati v društvo take metode dela, ki bodo članstvo privlačile. Za boljše povezavo med člani bodo organizirali skupni članski izlet.

Pri volitvah so potrdili v celoti stari odbor, je namesto umrlega Franca Peterka so izvolili Toneta Grajerja.

VINKO SKERL

Krajevna skupnost Bežigrad

zrasle stolpnice in pa velika kino dvorana. V zameno bodo neke v bližini dobili nov začasni provizorij, ki ga mora postaviti graditelj novih objektov. Ta njihov novi provizorij bo samo prehodnega značaja. Njihovo pravo mesto bo na Gospodarskem razstavišču in bodo postali na pol poklicni gasilci. Nekaj

Pogostitev starejših občanov

Meseca maja letos je tovarišica Ivica Ojsteršek, predsednica odbora Rdečega križa krajevne skupnosti Stadion, prejela več pisem, s katerimi starejši občani izražajo zahvalo temu odboru. Poglejmo, kaj jih je pripravilo k pisanju in kaj je vzrok tem zahvalam?

Krajevna skupnost Stadion

8. maja je Rdeči križ krajevne skupnosti Stadion priredil družabni večer s pogostitvijo starejših občanov. Ideja za to humano akcijo se je porodila na eni od odborovih sej RK, ki se je takoj povezal s krajevno skupnostjo, ta pa je pokazala za to polno razumevanje. Za materialno pomoč so se obrnili na gospodarske organizacije na terenu, ki so se pozivu odzvale in prispevale denarna sredstva. Posebno sta se odrezala podjetja IMKO in Zavod za raziskavo materiala, pa tudi občinski odbor RK in krajevna skupnost Stadion sta primaknila svoje. Šola dr. Vita Kraigherja pa je dala na razpolago potrebne prostore.

Kljub izredno slabemu vremenu, saj je to popoldne močno deževalo, se je ob 8. uri zbralo 123 gostov — starejših občanov. Najprej je v imenu odbora RK in kra-

jevne skupnosti pozdravil navzoče Emil Pavlin, nato pa se je pri dobro obloženi mizi in ob zvokih domačih napitev začel tajati led in knalu je postalo prav veselo.

Prav ganljivo je bilo videti zadovoljstvo v očeh in gledati vesele obraze ljudi z železnimi lici, ki so že na sami prireditvi izražali zahvalo prirediteljem za tako prijeten večer, z željo da se zopet snidejo in poveselijo na podobni prireditvi. Zato ob zaključku ni bilo slišati besed slovesa, temveč vesel »na svidenje«.

Na desni strani Titove ceste so asfaltirali pločnik ob križišču s Topniško cesto, mimo stadiona do avtobusnega postajališča pri Triglavski ulici. Asfaltiranje je bilo nujno potrebno, ker vodi pločnik mimo številnih trgovin ob Titovi cesti.

Vrste pred trgovinami so že preteklost. Za Bežigradom pa je še prodajalna, kjer ni mogoče kar tako priti do pulta. To je znana konjska mesnica Ivana Krušiča v Vojkovi ulici.

Kaj bo, če se bodo vrtci podražili?

Manja Zorž, 53-letna uslužbenka je zaprisežena Bežigrajska, čeprav kar trinajst let ni živela za Bežigradom. S trinajstimi leti, torej pred štirimi desetletji, se je s starši preselila v Topniško ulico številka 2, pa od osvoboditve do leta 1958 službovala po raznih koncih Slovenije, toda ko je dobila službo spet v Ljubljani, se je vrnila v ljubljansko Topniško ulico.

»No, spremenila se je naša okolica,« pravi Manja Zorž, »zdaj je boljše, veliko novih stanovanj je zraslo, prej so bila okoli sama polja.«

»Kaj pa vam osebno, vam je bilo ljubše takrat ko so bila polja, ali zdaj ko so hiše?«

»Osebnost, so mi bila polja bolj všeč. Zdaj zaradi avtomobilov na Topniški ni več miru.«

»Kaj pogrešate na vašem koncu?«

MANJA ZORŽ

»Pogrešam kakšno telovadno društvo. Prej so otroci lahko telovadili v poštni telovadnici, menda pa je zdaj prepovedano. Za mlade ni nič. No, imajo disko klub, telovadnice pa ne.«

»Kaj pa starši?«

»Tudi zanje ni nič. Društva upokojencev po drugih občinah prirejajo izlete, naša občina pa nikdar. Da bi vsaj stari upokojenci mogli kdaj pokvartati, kot so pri Kačiču...«

»Kake, da vas zanimajo druž-

beni problemi. Ste nemara aktivna članica katere izmed družbenih organizacij?«

»Da, sem v socialni komisiji Rdečega križa.«

»Se pri tem svojem delu velikokrat srečate z bedo?«

»No, neposredno ne, ker mi le rešujemo posamezne primere,

Krajevna skupnost

Boris Kidrič

vendar se močno zavzamemo, da bi rešili barakarsko vprašanje v Savskem naselju in ljudem omogočili stanovanje.«

»Kako nameravate to storiti, oziroma kako bi se to dalo storiti.«

»Podjetja bi morala dati malce več sredstev, da bi se lahko gradila cenejša stanovanja, takšna najemniška.«

»A kako nasploh priti do najemniških stanovanj?«

»Če bi bile občine bolj bogate, da bi imele denar...«

»A od kje naj občina črpa ta denar?«

»Saj to je tisti vic. Kje naj občina dobi denar?«

»Se vam zdi stanovanjski problem največji problem?«

»Problemov je veliko, da ne več kateri je največji. No, morda je velik problem tudi tale: vrtci se bodo podražili. Kaj naj torej naredijo starši s svojimi malčki?«

»Bo tudi o tem razpravljala vaša socialna komisija?«

»Govorili se nismo nič, toda če se bodo vrtci podražili, bodo vimo, da so šolarji podvajani. V njih lahko le otroci premožnejših staršev.«

»Kaj pa mislite o današnji mladini?«

»Oh, mislim, da niso slabi. Ekstravagantna moda in obnašanje, nista važna, važno je bistvo. Navsezadnje tudi Prešeren je imel dolge lase...«

b. c.

Tomačevo

Kmet, ki ni videl morja

Pred dvanajstimi leti se je za Bežigrad oziroma v Tomačevo prženil zdaj 40-letni Janez Omahen iz Litijske. Leta 1964 je njegova žena podedovala po svoji teti hišo in hlev ob Tomačevski cesti 46 in pa okrog 12 hektarov zemlje. Ta zemlja zdaj prehranjuje tri ljudi: gospodarja Omahna, njegovo ženo in njunega enajstletnega sina.

»Dvanajst hektarjev zemlje je kar lepo posestvo, pa še blizu mesta ste. To je ugodno, kaj ne?«

»Res, le dva kilometra smo od mesta, toda ko sva prevzela to posestvo, se je hiša skorajda podirala, hlev je bil zgorel, živine ni bilo, celo brane ali drevesa (pluga op. p.) ne.«

»In koliko živine imate zdaj?«

»Pet krav in par konj.«

»Torej vam gredobro?«

»Kje pa. Tale hiša, v kateri stanujemo, morab iti stara več kot sto let. Grajena je iz kamna, brez temeljev, tla pa so na zemlji. Pozimi je tako mrzlo, da jek ar za dva prsta ivja po stenah v sobah.«

»No, hišo boste morda popravila, zgradili novo. Vprašanje je le, če zaslužite z zemljo dovolj, da boste to zmogli?«

»Bolj težko. Davka plačamo letno okrog pol milijona starih dinarjev, z zemljo pa ne zaslužimo kdo ve koliko več. Če odštejem denar, ki ga porabimo za vsakoletna popravila, skoraj nič ne ostane. Presneto, da odkar kmetujem na tem posestvu se nisem zbral toliko denarja, da bi si kupil novo obleko.«

»In kaj pridelate na vaši zemlji?«

»Od 10—12.000 kg krompirja, kakšnih 3.000 kilogramov zelja, krave pa nam dajo 15—20 litrov mleka na dan.«

»Mesa ne prodajate?«

»Se ne izplača. Premalo dajo zanj. No, veliko zahtevajo, če ga hočejo kupiti od njih.«

»No, nekaj pa ste vendarle naredili v vseh teh dvanajstih letih?«

»Prav gotovo. Pozidali smo si hlev, pa nakupili nekaj kmetijskih strojev: puhalnik, elektro-motor, kosilnico, sončne grablje. Precej me je stala tudi električna napeljava, okrog 700.000 starih din, pa vodovod. Toda vse to je treba prigarati s rokami. Po-

glejte,« stegnil je žuljave roke, »delamo vsak dan in ves dan. V vsem tem času z ženo se niti enkrat nisva bila na dopustu. Tudi v nedeljo ne moreva na zvezek. Sicer pa, morda se vam bo zdelo čudno: štirideset let imam pa še nisem videl morja.«

»In kako mislite, da bi zlezli na zeleno vejo?«

»Predvsem bi hotel imeti, zgraditi primarno bivališče. Ne potrebujem več kot dve sobi. Pa traktor bi si kupil rad. Sele potem je kmetovanje lahko donosno, če stroji delajo zate. Zdaj pa skorajda ne bom mogel do svojih polj, ko lahko voz prevažam le s konji. Na srečo imam hitre konje in v tem prometu se kam pridem.«

JANEZ OMAHEN

»Torej imate polja tudi v bližini mesta. Morda pa bi s prodajo parcel lahko prišli do denarja, da bi si opomogli.«

»Mogoče res, če bodo kaj dali za zemljo. Menda mi bodo nekaj parcel vzeli zaradi širitve Zal. No, to vem, da moram dati. Toda arondaciji Agrokombinata, ki mi hoče vzeti boršt, se bom uprl. Saj veste, kaj za kmeta god.«

b. s.

V gostilni pri Kovaču v Tomačevem so slovesno odprli novo kegljišče. V okusno urejenem poslopju so štiri steze za napravljeni za avtomatsko postavljanje kegljev; zraven je tudi večji gostinski prostor. Četrť ure kegljanja velja štiri dinarje.

Strokovna vzgoja in še kaj

Razgovor z Dušanom Miheličem, predsednikom združenja vojaških starešin v Savskem naselju

Mesto in vloga našega združenja v družbeno političnem življenju Savskega naselja?

»Združenje rezervnih vojaških starešin Savskega naselja je številčno precej močna organizacija, saj vključuje vse rezervne vojaške starešine z območja naselja. Pred leti je bilo to naselje nastanjeno pretežno z vojaškimi osebami oziroma njihovimi družinami. Sedaj, po prevedbi starejših oficirjev v pokoj, je Savsko naselje močno naseljeno z vojaškimi upokojenci. To dejstvo se odraža tudi v družbeno političnem življenju. Skoraj v vseh organizacijah, predvsem v ZB NOV, voj. vojnih invalidov, Socialistični zvezi, so člani našega združenja zelo aktivni, nekeje celo edini delavci v odborih organizacij. Pri lanskoletnih volitvah za občinske, republiške in zvezne organe so naši člani aktivno sodelovali v raznih komisijah, odborih itd. in tako priložnost, ki jim jo nudijo volitve.

Vse to pripoveduje zato, ker mislim, da se pri ocenjevanju dela našega združenja čisto gleda preozko, ocenjuje se samo uspeh strokovnega pouka članstva, pozablja pa se na družbeno-politično delo naših članov v organizacijah Savskega naselja.«

Kakšen je v letošnjem letu odziv pri izvajanju programa strokovne vzgoje?

»V prejšnjih letih je bil obisk naših predavanj in drugih oblik strokovne vzgoje slabši, ker pouk ni bil prilagojen strukturi članstva. Predavanja so bila enaka za vse rezervne starešine, ne glede na čin, rod ali specialnost, zato je bil

predavanja, oziroma dobro izbrane teme, so pritegnile v Dom JLA večino naših članov; obisk je bil od predavanja do predavanja večji.

Pozdravljam letošnji način obvezne vzgoje rezervnih vojaških starešin po rodovih in službah, kljub nekaterim začetnim težavam, za katere verjamem, da jih v prihodnje ne bo. To se v glavnem nanaša na čas, v katerem se strokovni pouk izvaja. Cutiti je, da se nekateri ne strinjajo z izvajanjem programa v prostem času ob sobotah popoldne in nedeljo dopoldne. Upam, da se bo tudi za ta problem v prihodnje našla prikladna rešitev. Cutiti je, da se nekateri skušajo izogniti strokovni vzgoji, saj so opravili precej številna, tako da se dobiva vtis, da nekateri za strokovni pouk niso zainteresirani. Mislim, da bi ljudje na važnejših mestih v podjetjih in ustanovah morali biti prvenstveno zainteresirani za reden obisk vojaške vzgoje, ravno ti se pa najpogostejše opravilujejo z službeno odstopnostjo.«

Kaj te je pritegnilo v delo organizacije rez. voj. starešin?

»Bil sem aktivni vojni starešina, takoj po prevedbi sem se vključil v delo takratne organizacije ZROP, kot svojo stanovsko oziroma strokovno organizacijo. Štiri leta sem bil tajnik, sedaj pa sem leto dni

predsednik krajevnega združenja Savsko naselje.

Imamo 7-članski odbor in vsi smatramo svoje delo za odgovorno in važno. Sodelovanje članov odbora je dobro, vendar so nekateri preobremenjeni s svojimi vsakodnevnimi posli.

Največje težave nam povzročajo starešine, ki se ob preselitvi ne prijavljajo oziroma odjavljajo, tako da nam evidenca članstva nekoliko šepa. Zato smo sklenili, da nam bo ena prvih in glavnih nalog v letošnjem letu izpolniti evidenco članstva.

Opozoril bi vse rezervne vojaške starešine Savskega naselja, da imamo vpeljano dežurstvo vsak torek od 17. do 18. ure v prostorih Krajevne skupnosti, Belokranjska 6. V tem času naj se člani obračajo na dežurnega z vsemi problemi, ki se nanašajo na delo in članstvo v našem združenju.«

DUŠAN MIHELIČ

Savsko naselje